

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Mens sanctorum Patrum circa malitiam peccati sitam in privativo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

In entitate
positiva præ
cipue apparet
malitia.

VIII. Perinde
quoad hoc
est, sive bo
nitas & ma
litas sint a
ctibus in
trinsicis, sive
extrin
sicis.

Solum noto : parum quoad rem præsentem referre, utrum bonitas & malitia actuum sit intrinseca iis an extrinseca, id est sola entitas actuum, an illa simul cum circumstantiis : cum enim & ipsa entitas actus voluntatis & intellectus, & etiam circumstantiæ sint positivæ, tota malitia actus contra præceptum negativum erit positiva.

SECTIO QUARTA.

Mens Sanctorum Patrum circa malitiam peccati sitam in privatio.

I. Variæ afferuntur sanctorum Patrum testimonia, quibus insinuat re videntur malitiam peccati commissionis consistere in privatio.

Difficilis locus S. Augustini pro malitia sita in privatio.

II. Frequenter affirmant Patres malitiam peccati consistere in positivum.

Docet etiam ipsum actum esse deformem reitæ rationi, & averfionem à Deo.

OBJICIES primò varia testimonia sanctorum Patrum, universim asserentium malitiam omnem in privatione sitam esse, quæ videri possunt in Bellarmino, & Valentia citatis : sic S. Dionysius de divinis nominibus cap. 4. ait Malum morale esse declinationem veri appetitus, & privationem actionis bonæ : item Malum non esse existens, neque aliud, sed perfectionis, bonique proprii privationem. S. etiam Basilus ait, Deum non esse causam malorum : item malum esse defensionem boni. S. Damascenus malum docet esse privationem boni. S. Augustinus tract. 1. in Joannem. peccatum appellat nihil, & ob eam causam ait à Deo factum non esse : item esse defectum, alienationem, sive averfionem à Deo : quo etiam modo loquitur S. Fulgentius : S. Gregorius illud vocat tenebras. Tandem S. Justinus Martyr malum nihil aliud esse ait, quam corruptionem boni : & alia hujusmodi passim in Patribus reperiuntur, tum de malo generatim, tum speciatim de peccato, quæ probare videntur ea in privatio sita esse. Omnium verò difficillimus, meo iudicio, hac in re est locus ille S. Augustini Tomo primo lib. 2. de moribus Manichæorum cap. 3. ubi sic habet : percontor vos quid sit malum : si dixeritis id quod nocet, neque hic mentemini : deinde subdit, quidquid nocet bono aliquo privat eam rem, cui nocet, nam si nullum bonum admittit, nihil prorsus nocet.

Hæc ferè sunt quæ ex Patribus afferri solent, & sine dubio probabiliter ostendunt Patres obscurius hac in re esse locutos. Nihilominus Augustinum Augustino & Patres Patribus opponemus. Inprimis itaque peccatum in positivo situm esse probat illud supra allatum ex S. Augustino tomo 6. lib. 22. contra Faustum, cap. 27. ubi rationem peccati explicans, illam per positiva declarat asserens peccatum esse dictum, factum, vel concupitum contra legem æternam. Deinde Patres malum illud, quod dicunt esse privationem, defensionem, & averfionem à Deo, affirmant esse ipsum actum & motum liberum voluntatis, qui est formalissimè quid positivum, ita enim variis locis loquitur S. Augustinus tomo 1. lib. 2. de libero arbitrio, c. 20. & alii, & S. Damascenus lib. 4. de fide, c. 27. Vitium inquit, non est substantia nec proprietas substantiæ, sed accidens. Et hoc sensu capiendus est S. Dionysius cap. illo de divinis Nominibus dum affirmat malum neque existere, neque inesse iis que existunt ;

R.P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

vult enim, ut eum explicat S. Thomas 1. p. q. 48. art. 3. ad primum, malum non esse in existentibus sicut partem aut sicut proprietatem naturalem, sed sicut accidens ortum ex naturâ creaturæ.

Variis itaque modis explicari possunt Patres secundum diversas eorum locutiones. Quando ergo dicunt malum non esse aliquid, solum volunt contra Manichæos, non esse substantiam aliquam naturâ suâ malam, quales ponebant ipsi dæmones, sed tantum esse accidens ratione naturæ superadditum. Quæ explicatio exinde suadet, quod peccatum Patres dicant esse privationem boni, quod accepimus à Deo, & aliquando possidemus : unde S. Augustinus in Enchiridio cap. 12. ait peccatum minuerè bonum subjecti, quod prius inerat, id est ut loquitur S. Thomas 1. p. q. 48. art. 4. corpore, habilitatem subjecti ad actum ; ergo manifestum est non consistere in privatione, cum habitus illa sit ipsa entitas subjecti ; minuit autem illam peccatum inducendo habitus vitiosos, per quos natura inclinatur ad actus pravorum.

Quando autem dicunt peccatum esse privationem & nihil : primò responderi potest cum Lessio de perfectionibus divinis cap. 27. num. 179. esse moraliter loquendo, & in æstimatione prudentis viri privationem & nihil, cum sit recessus, & averfio à Deo, & à virtute ac bono rationis longissimè removeat : quam explicationem doctè & copiosè profequitur Pater Jacobus Lobbetius in erudito suo opere de peccato, libro primo, propositione quintâ. Quare Sanctus Augustinus tractatu primo in Joannem cum dixisset peccatum esse nihil, eodem loco subjungit, ipsum peccatorem & idolum esse nihil, quod de privatione rigorosè sumptâ, seu Physicâ intelligi nequit, sed tantum de moralit. Secundò dici potest, velle Patres peccatum esse privationem, seu corruptionem, non formalem, sed causalem & positivam : quo sensu ait S. Dionysius citatus, malum peccati esse privationem bonorum divinatorum, defectum habituum, & operum &c. Ratio autem est quia vel remotè vel proximè omne peccatum est causa privationis bonorum supernaturalium, mortale proxima, veniale remota, quatenus disponit ad mortale.

SECTIO QUINTA.

Alia argumenta contententia malitiam peccati commissionis in negatione consistere.

OBJICIES Secundò : actus tunc censetur malus, quando datur privatio conformitatis cum lege, hac tamen privatione ablata, tollitur etiam malitia ab actu, ergo actus malitia sita est in privatione. Contra : hoc enim argumentum clarè probat malitiam multorum saltem actuum consistere in positivo, illorum scilicet actuum, per quos violantur præcepta negativa, conformitas privatione ; quippe ad hæc præcepta consistit in privatione, ac proinde carentia hujus privationis est quid positivum, privatio siquidem privationis est res positiva privationi contradictoria. Exempli gratiâ, conformitas cum præcepto non furandi est negatio furti, hæc, autem negatio, ut supra latius dixi, tollitur per actum ipsum furandi, ergo hic actus est per se malus & peccaminosus. Verum est quidem, dum quis transgreditur præceptum positivum, semper ingreditur negatio, sed hæc transgressio fit per peccatum omissionis, non commissionis.

III. Quod volint Patres, dum dicunt malum non esse aliquid.

Quo pacto peccatum minuat habilitatem subjecti.

IV. Quo sensu dicant Patres peccatum esse privationem, & nihil.

Ipsam peccatorem esse idolum & nihil affirmat S. Augustinus.

I. Conformitas cum lege in actibus, per quos violantur præcepta negativa, consistit in privatione ; ergo hæc peccata sita sunt in positivum.